Список використаних джерел

1. В. О. Олефір, І. В. Кряж, Н. П. Крейдун та ін. ; Психологія студента : колективна монографія, за заг. ред. В. О. Олефіра, І. В. Кряж. - Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. - 340 с. URL: https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/4d377856-0c1c-4f51-bc9e-d635bcf643c5/content .
2. Юринець О., Завтра М., Інформаційне перевантаження студентів коледжів, вип. 1. Збірник наукових праць уманського державного педагогічного університету, 2021. 189-197 с.
3. Фука М. М., Здирок О. М., Василькевич С. І. Здоров'я, безпека та добробут : підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль : Астон, 2023. - 197 с. URL: https://pidruchnik.com/2640-zdorovia-6-klas-fuka.html .
4. Особливості ефективної міжособистісної взаємодії: психологічний аспект / К. М. Горбунова, В. Л. Короленко, К. О. Мардзявко, Л. В. Гула, К. А. Улітіна. Перспективи та інновації науки. 2026. Вип. 5 (63). С.4349- 4357. URL: https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-5(63)-4349-4357.
5. Гула Л. В. Реакції студентів на фруструючі ситуації та їх ставлення до різних стилів керівництва. Наукові записки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Педагогіка і психологія. 2026. №1 (7). С. 284–288.

УДК 159.9

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ У ГРУПІ

Антон Кучинський

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Науковий керівник: Л. В. Гула,
ст.викладач кафедри методики професійного навчання
Миколаївський національний аграрний університет

Спілкування є важливою частиною життя людини. Особливо це помітно у студентському середовищі, де люди з різними характерами, поглядами та звичками щодня навчаються разом. Для першокурсника початок навчання у закладі вищої освіти часто пов'язаний не лише з новими предметами, а й із необхідністю знайти спільну мову з одногрупниками. Від того, як проходить цей процес, багато в чому залежить психологічний комфорт студента та його бажання брати участь у спільному житті групи. [1]

На мою думку, однією з головних особливостей студентської групи є те, що на початку всі її учасники фактично знайомляться одне з одним. Хтось швидко знаходить друзів і легко починає розмову, а комусь для цього потрібен певний час. На таку поведінку впливають характер людини, її попередній досвід спілкування та впевненість у собі. Тому не варто оцінювати людину лише за тим, наскільки вона активна в перші дні навчання.

Адаптація до групи відбувається поступово. Спочатку студенти спілкуються переважно з тими, хто сидить поруч або має схожі інтереси. Пізніше виникають спільні справи, робота над завданнями, підготовка до занять та інші ситуації, які допомагають краще пізнати одне одного. Саме в таких звичайних ситуаціях часто формуються дружні стосунки та виникає відчуття, що група є колективом, а не просто набором окремих студентів.

Важливу роль у спілкуванні відіграє вміння слухати співрозмовника. Іноді конфлікт або непорозуміння виникає не через серйозну причину, а через те, що люди по-різному зрозуміли сказане. Якщо студент не перебиває, ставиться до думки іншого з повагою та за потреби уточнює інформацію, шанс виникнення непорозуміння стає меншим. Також важливо вміти спокійно висловлювати власну думку, навіть якщо вона відрізняється від думки більшості.

Не всі студенти однаково проявляють себе у груповому спілкуванні. Одні можуть бути активними, жартувати та легко підтримувати розмову. Інші більше спостерігають і висловлюються тоді, коли вважають це необхідним. Обидва варіанти поведінки є нормальними. Важливо, щоб

різниця в характері не ставала причиною зневажливого ставлення до людини. Повага до особистих особливостей допомагає створити спокійнішу атмосферу в колективі.

Окремо слід звернути увагу на конфлікти. У студентській групі вони можуть виникати через різні погляди, розподіл обов'язків під час спільної роботи, невиконання домовленостей або звичайні побутові непорозуміння. Конфлікт не завжди означає, що люди більше не можуть нормально спілкуватися. Значення має те, як саме його вирішують. Відкрита розмова, пояснення власної позиції та готовність почути іншу сторону часто допомагають уникнути подальшого загострення ситуації. [2]

Особливо важливою для студентів є взаємодопомога. Під час навчання можуть виникати ситуації, коли один студент пропустив заняття, не зрозумів тему або не встиг виконати певну частину роботи. Допомога одногрупника в такій ситуації не обов'язково означає виконання роботи замість іншого. Іноді достатньо пояснити матеріал, поділитися інформацією або підказати, де її можна знайти. Так формуються довіра та відчуття підтримки в групі.

Спілкування студентів сьогодні відбувається не лише безпосередньо в університеті. Важливу роль відіграють месенджери (Telegram, Viber, WhatsApp тощо) і групові чати. Через них студенти обмінюються розкладом, навчальними матеріалами та організаційною інформацією. Проте онлайн-спілкування також може призводити до непорозумінь, оскільки в текстовому повідомленні не завжди зрозумілий тон людини. Те, що один студент написав без поганого наміру, інший може сприйняти як грубість. Тому в таких ситуаціях також важливо не робити поспішних висновків.

На спілкування в групі впливає і спільна діяльність. Коли студенти разом виконують практичні завдання, готують презентації або працюють над певним проєктом, їм доводиться домовлятися та розподіляти обов'язки. Тут проявляється відповідальність кожного учасника. Якщо хтось постійно не виконує свою частину роботи, це може викликати негативну реакцію з боку інших. Водночас чіткі домовленості та нормальне обговорення обов'язків допомагають уникати багатьох проблем.

Таким чином, психологічні особливості спілкування студентів у групі пов'язані з адаптацією, характером людей, умінням слухати, взаємною повагою та здатністю вирішувати конфліктні ситуації [3]. Для створення нормальної атмосфери не потрібно, щоб усі студенти були однаковими. Навпаки, різні характери та погляди можуть бути корисними, якщо учасники групи ставляться один до одного з повагою. Добре спілкування допомагає студентам не лише краще почуватися під час навчання, а й ефективніше працювати разом.

Список використаних джерел:

1. Горенко М. В. Психологія спілкування : навч. посіб. Умань : Візаві, 2024. 109 с.

2. Отич О. М. Психологія конфлікту : навчально-методичний посібник. Київ, 2008.

3. Короленко В. Л., Гула Л. В. Формування медіаційних компетентностей у здобувачів вищої освіти економічного спрямування. Modern Economics. 2025. № 50(2025). С. 89-94. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V50(2025)-12.

УДК 378:004.8:37.016

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК АСИСТЕНТ ВИКЛАДАЧА

Анна Мандра

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Науковий керівник: Л. О. Борян,
старший викладач Миколаївський національний аграрний університет

Освітня система XXI століття перебуває у стані глибокої структурної та технологічної трансформації. Стрімкий розвиток генеративного штучного інтелекту (Generative AI) та великих мовних моделей (Large Language Models - LLM) радикально змінює традиційні уявлення про підготовку, проведення та аналіз навчального процесу. Професія викладача вищої та середньої школи тривалий час залишалася однією з найбільш час містких та психологічно напружених галузей